

Åbning af temadagen

Maja Bæksgaard Jørgensen

Sektionsleder i Forebyggelse og Ulighed,
Sundhedsstyrelsen

Maja Bæksgaard Jørgensen, Sektionsleder i Forebyggelse
og Ulighed, Sundhedsstyrelsen

Clinical Health Promotion Centre • STOPbasen
Bispebjerg & Frederiksberg Hospital • Parker Institutet

Har vi klaret tobakken?

- State of the union
- Hvordan ser det ud?
- Hvad er vi optagede af?
- Udviklingsperspektiv – det vil vi følge +
- Unge og nikotin →

Store skridt for tobaksforebyggelsen i 2020/2021:

- National handleplan mod børn og unge rygning
- Ny tobakslov

18.12.2019

AFTALE: NATIONAL HANDLEPLAN MOD BØRN OG UNGES RYGNING

Ryging er den største enkeltstående årsag til sygdom og død i Danmark. Ca. 13.600 mennesker dør årligt som følge af ryging. Samtidig er rygingen meget skævt fordelt og dermed også den største enkeltfaktor, der skaber ulighed i sundhed i Danmark.

Råm og unge er særligt sårbare over for skadevirkningerne af tobak og andre nikotinprodukter. Samtidig er det som barn og ung menneske, at langt de fleste rygere har fået skabt den nikotinhængighed, som kan skabe dem resten af livet.

Derfor er regeringen (Socialdemokratiet) og Venstre, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti og Alternativet enige om en massiv indsats i form af en samlet national handleplan med en bred vifte af initiativer rettet mod at stoppe og forbruge børn og unge rygning og nikotinhængighed. Afsløpperne konstaterer samtidig, at tobakstilfærterne forøges, og at der afsættes midler til kontrol med aldersgrænserne og til forsøg med rygstopkurser og rygstopmedicin til socialt udsatte som følge af finanslovsaftalen for 2020.

DEN STØRSTE TRUSSEL MOD FOLKESUNDHEDEN

Skadevirkningerne og udviklingen i rygning og nikotinhængighed er alarmerende:

- Næsten hvert tredje dødsfald i Danmark kan relateres til rygning, og størrelsen dør i gennemsnit 8-10 år tidligere end folk, der aldrig har røget.
- Ryging øger risikoen for en lang række alvorlige sygdomme fx lungekræft, kronisk obstruktiv lungesygdom (KOL) og hjertesygdom.
- Efter mange års fald, stiger antallet af unge rygere nu igen, så næsten hver tredje af de 16-24-årige i dag røger dagligt eller tilfældigt.
- Andelen af unge, der røger, er markant højere i Danmark sammenlignet med vores nordiske naboer.
- Fire ud af fem rygere startede, før de blev 18 år.
- 72 pct. af rygere eller tidligere rygere, ville ikke røge, hvis de skulle leve deres liv om.
- Ryging er den vigtigste årsag til ulighed i sundhed.
- Ca. 25 pct. af de 15-årige har prøvet e-cigaretter.
- Brug af e-cigaretter er sundhedsulæst, afhængighedskabende og øger sandsynligheden for senere at begynde at røge.

INDSÆTTER I DEN NATIONALE HANDLEPLAN

1. TOBAK VÆK FRA DISKEN

I dag er det tilladt at vise tobaksprodukter og e-cigaretter i tilknytning til betalingskasser. Der er ingen regler for placering af andre nikotinprodukter. Det betyder, at produkterne kan friste potentielle købere, selv om de ikke er gået ind i butikken for at købe dem.

Sundhedsstyrelsen
LBK nr 1489 af 18/06/2021
Sundhedsministeriet
Yderligere oplysninger >

Bekendtgørelse af lov om tobaksvarer m.v.¹⁾

Herved bekendtgøres lov om tobaksvarer m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 984 af 30. marts 2021, med de ændringer, der følger af § 2, nr. 4-5, 9-13, 15-20, 21 og 23, i lov nr. 2071 af 21. december 2020 og § 1 i lov nr. 1185 af 8. juni 2021. De ændringer, der følger af § 3, nr. 6, 13, 14 og 21, i lov nr. 2071 af 21. december 2020, er ikke medarbejdet i denne lovbekendtgørelse. De tilføjelser for årsaftræden af disse ændringer fastsættes af Sundhedsministeren, jf. § 7, stk. 1, i lov nr. 2071 af 21. december 2020.

Kapitel 1
Anvendelsesområde og definitioner

§ 1. Denne lov gælder for tobaksvarer, tobaksovarer og urettsvarede ryggeprodukter, der fremstilles eller markedsføres her i landet.

§ 2. I denne lov forstås ved:

- 1) Tobak: Blade og andre naturlige, forarbejdede eller uforarbejdede dele af tobakplanter, herunder ekspanderet og rekonstrueret tobak.
- 2) Tobaksvarer: Produkter, som kan anvendes, og som helt eller delvis består af tobak, sanset om tobakkens er genetisk modificeret.
- 3) Cigaretter: En tobaksrulle, som kan forbruges via en forbrændingsproces, og som nærmere er defineret i artikel 3, stk. 1, i Rådets direktiv 2011/84/EU.
- 4) Rulletobak: Tobak, der kan anvendes til fremstilling af cigaretter af forbrugere eller detailsalgssteder.
- 5) Røgfri tobaksvarer: En tobaksvarer, der ikke forbruges via en forbrændingsproces, herunder ryggetobak, tobak, der indtages nasal, og tobak, der indtages oralt.
- 6) Røgetobak: Tobaksvarer, som ikke er røgfri tobaksvarer.
- 7) Tobak, der indtages oralt: Alle tobaksprodukter, der er bestemt til oral indtagelse, med undtagelse af varer bestemt til at inhaleres eller tygges, og som helt eller delvis består af tobak i form af pulver eller fæse partikler eller ensvere kombination af disse former, normalt varer i portioner eller porsen breve.
- 8) Tyggetobak: En røgfri tobaksvarer, som udelukkende er bestemt til at tygges.
- 9) Tilsmøgningsstof: Et andet stof end tobak, der tilsættes en tobaksvarer, en enkeltpakning eller en eventuel ydre emballage.
- 10) Emulsioner: Stoffer, der frigives, når tobak eller et urettsvarede ryggeprodukt anvendes efter hensigten, såsom stoffer, der findes i røg, eller stoffer, der frigives i forbindelse med brug af røgfri tobaksvarer.
- 11) Kendetegnende aroma: En fremtrædende duft eller smag af andet end tobak, som er resultatet af et tilsmøgningsstof eller en kombination af tilsmøgningsstoffer, herunder frugt, krydderier, urter, alkohol, slik, mælk eller vanille, og som duften eller smagen får eller under forbruget af tobaksvareren eller det urettsvarede ryggeprodukt.

Maja Bæksgaard Jørgensen, Sektionsleder i Forebyggelse og Ulighed, Sundhedsstyrelsen

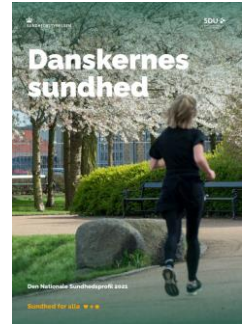
Forbrug af tobak og nikotinprodukter i dag

Færre ryger men flere bruger røgfrie nikotinprodukter

Rygning blandt voksne (+16 år)

(National Sundhedsprofil 2021):

- 18,4 % af den voksne danske befolkning ryger

Rygning, røgfrie nikotinprodukter og e-cigaretter blandt unge 15-29 årige
(SRøg 2022)

- 19,3 % ryger
- 11,4 % bruger røgfrie nikotinprodukter
- 3,8 % bruger e-cigaretter

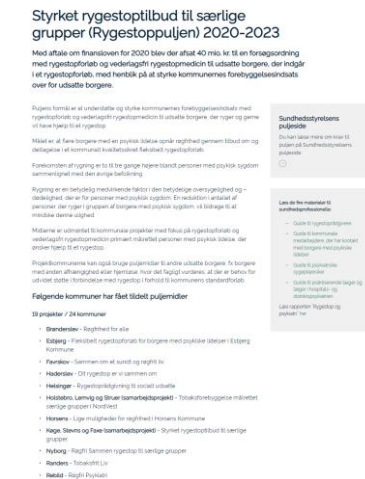
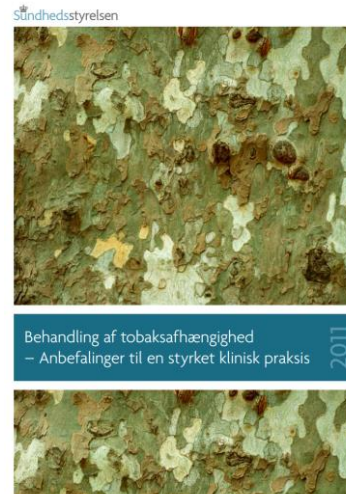
Alle har ret til rygestop - fortsat fokus på rygestop

Det skal fortsat være let at få hjælp til at stoppe med ryge.

- Vi må ikke glemme de voksne

Sundhedsstyrelsen arbejder lige nu med

- Opdatering af anbefalinger til behandling af tobaksafhængighed
- Rygestoppuljen og rygestop til borgere i udsatte positioner

Maja Bæksgaard Jørgensen, Sektionsleder i Forebyggelse og Ulighed, Sundhedsstyrelsen

Bekymrende udvikling i unges brug af nikotinprodukter

Nye variationer af nikotinprodukter – udvalget udvides

- Nikotinposer og puffbars ser ud til at fylde hos de unge
- Sundhedsstyrelsen følger med i udviklingen gennem SRøg

Unge brug af og forældres perspektiv på røgfri nikotin (skive, snulle, daus, smiley...)

“

"Efter jeg har snakket med dig, kunne jeg faktisk godt tænke mig lidt mere dialog [om produkterne]. Jeg ved ikke, hvad jeg skal kigge efter. Hvad er "symptomerne"? (...) Vi mangler viden om det her. Tit tror man jo bare, at det foregår, som da vi var børn, men det gør det jo ikke. Det ændrer sig hele tiden." Mor til pige i 6.klasse

“

"Grunden til, vi ikke har snakket om det [røgfrie nikotinprodukter], det er nok fordi, vi er gamle røvhuller. Vi har ikke så meget kendskab til det selv. Det har aldrig været smart i vores tid (...) Det er ikke i vores tankegang, men det burde det måske være." Mor til dreng i 6.klasse

“

*Daus kalder man det også, men ikke så meget mere, det er blevet oldschool at kalde det daus. Det er nye tider.
(Ung fra vox-pop)*

Kampagne om nikotinprodukter

National kampagne på vej

- Oplysning af forældre
- Inspiration til dialog mellem forældre og unge

Program

09.00 Velkomst

Ved Kirsten Wisborg, Lægefaglig vicedirektør; Bispebjerg og Frederiksberg Hospital

09.05 Åbning af temadagen

Ved Maja Bæksgaard Jørgensen, Sektionsleder i Forebyggelse og Ulighed, Sundhedsstyrelsen

09.20 Årets resultater i STOPbasen – med fokus på nye tal for unge

Ved Hanne Tønnesen, WHO-CC Direktør, Clinical Health Promotion Centre, WHO-CC

09.40 Opdateret spørgeskema i STOPbasen med nikotin- og blandingsforbrug

Ved Hanne Tønnesen, WHO-CC Direktør, Clinical Health Promotion Centre, WHO-CC

09.55 Pause

Maja Bæksgaard Jørgensen, Sektionsleder i Forebyggelse og Ulighed, Sundhedsstyrelsen

Program

10.05 Hvordan kommunikerer unge om og bruger røgfri nikotin?

Ved Gry Grundtvig, Projektleder, Velfærdsteamet, COWI

10.30 Hvordan kommunikerer vi til unge om nikotinstop - og hvad har vi lært?

Ved Winnie Holm Lorenzen, Sundhedskonsulent, Tønder Kommune

10.45 Spørgsmål og drøftelse af begge oplæg - moderator: Mads Lind, Hjerteforeningen

11.00 Pause

11.10 Erfaringer med stopforløb til udsatte borgere - hvad har vi lært?

Ved Maria Trærup, Projektmedarbejder, Roskilde Kommune

11.25 Erfaringer med udslusning fra stopforløb til en stopcafé - hvad har vi lært?

Ved Jane Koggersbøl og Ulla Jørgensen, Sundhedskonsulenter i Høje-Taastrup Kommune

11.40 Spørgsmål og drøftelse af begge oplæg - moderator: Mads Lind, Hjerteforeningen

11.55 Kort opsamling og tak for i dag

Maja Bæksgaard Jørgensen, Sektionsleder i Forebyggelse og Ulighed, Sundhedsstyrelsen